

# Handleplan 2025/2026 til Christianshavns Bydelsplan



## Velkommen til Handleplan for Christianshavns Bydelsplan!

Nærværende handleplan er et supplement til Christianshavns Bydelsplan 2023-2026. Handleplanen er et generisk arbejdsredskab, som lokaludvalget bruger til at omsætte visioner og målsætninger til konkrete handlinger.

Handleplanen er udformet som et skema, der på samme måde som bydelsplanen er inddelt i temaer. Handleplanen er ikke en detaljeret, trinvis vejledning for hvert enkelt indsatsområde.

I stedet giver den et overblik over bydelsplanens mange målsætninger, samtidig med at den giver plads til lokaludvalgets noter om succeskriterier, status og fremskridt. Dette bidrager til at synliggøre lokaludvalgets arbejde og fastholde motivationen, især når målsætningerne strækker sig over længere tidshorisonter.

## Løbende tilpasning

Handleplanen kan løbende justeres og tilpasses. Dette kan ske gennem det kontinuerlige arbejde i lokaludvalgets arbejdsgrupper samt som respons på arrangementer og borgerdialogaktiviteter.

Hvert år ved Lokaludvalgets bydelsmøde evaluerer vi arbejdet med bydelsplanen og præsenterer en kort opsummering af årets mest betydningsfulde indsatser.

Deltagerne ved det årlige bydelsmøde opfordres til at give deres kommentarer til handleplanen - pege på behov, foreslå nye ideer, succeskriterier, handlinger og dele viden. Denne mulighed åbner for at styrke det lokale engagement og forankringen af vores fælles indsatser for Christianshavn.

Vi håber, at denne handleplan vil være en platform for dialog og vores fælles bestræbelser på at gøre Christianshavn til gavn for os alle.

Venlig hilsen,

Christianshavns Lokaludvalg



## TEMA 1: Bolig og Byliv

**Udgangspunkt:** Christianshavn er et boligområde, hvor hverdagen skal kunne leves. Byggeri, natteliv, udeserveringer, ophold, erhvervsliv, turisme skal tage højde herfor. Samtlige aktiviteter skal understøtte dette udgangspunkt.

Målsætning	Mulige handlinger / Indsatser / aktiviteter	Succeskriterie (hvordan ses det om indsatsen fremmer målsætningen).	Status	Kvarter	Ressourcer (Økonomi, timer, mv.)	Tidspunkt for indsats 23/24/25	Dato for ændring/opdatering
Det kommende byggeri på <b>Christiania</b> bør sætte <b>punktum</b> for byfortætning syd for <b>Refshaleøen</b> .	Oplysning og holdningstilkendegivelse i egne, lokale og nationale medier.	Medieomtale  Punktum for byfortætning nævnes, så ofte som muligt i forbindelse med CLUs udtalelser om Christiania.	Der har indtil nu ikke været en anledning til at omtale/problematisere byfortætning på Christianshavn.  -	1		24/25	
Boligmanglen på Christianshavn skal imødekommes med politisk <b>fokus på bopælspligt</b> .	Dialog med forvaltning og politikere.	Skærpet tilsyn med bopælspligten.  Ultimativt at samtlige boliger på Christianshavn har bopælspligt	<b>Status:</b> Lokaludvalget omtaler sit syn på Københavns boligpolitik og byudvikling i sit hørings svar til Kommuneplan 2024.  Der står bl.a.:  <i>Lokaludvalget påskønner planen om at bygge 10.000 almene boliger, svarende til 25 pct. af i alt 40.000 nye boliger, i perioden 2025-36 (s. 46). Der er dog behov for en beskrivelse af, hvordan en almen andel på 25 pct. kan realiseres. Det er lokaludvalgets vurdering, at det ikke kan ske uden ændringer i lovgivningen.</i>  <i>Christianshavns Lokaludvalg hilser afsnittet om boligernes anvendelse/helårsstatus velkommen. Vi fortolker det som et vidtgående forsøg på at <b>etablere bopælspligt overalt i boligmassen</b>, hvilket vi kan tilslutte os. Lokaludvalget støtter også den relativt omfattende omtale af mulighederne og rammerne for at lave bofællesskaber mv.</i>	1,3			
Der skal fortsat bygges <b>mindre boliger</b> , så der bliver plads til flere.	Holdning skal indgå i hørings svar til kommunen – fx i for. med lokalplaner og kommuneplanen.  Kommentering af den årlige boliganalyse	1-2 årlige medieomtaler	<b>Status:</b> Lokaludvalget har i januar 2025 fået en orientering fra økonomiforvaltningen om boligudviklingen i København og har kommenteret mundtligt på oplægget.	3		24/25	
I nybyggeri bør mindst 25% være <b>almene</b> boliger og gerne via forhandling op til 40 %.	Holdning skal indgå i hørings svar til kommunen – fx i forbindelse med lokalplaner og kommuneplanen	Nævnes i forbindelse med udviklingen af Refshaleøen.	Fremhæves bl.a. i lokaludvalget "Indspark til Refshaleøen", samt at almene boliger bør opføres sideløbende med øvrig bebyggelse og ikke bygges, som de sidste boliger – for at understøtte den sociale diversitet på Refshaleøen.  -	1 og 3			
Der er også et stort behov for at <b>tilgodese ældre</b> borgere i boligudviklingen.	CLU kan gentage ønsket om plejehjem og gøre opmærksom på Christianshavns gennemsnitsalder	Et plejehjem på Christianshavn	Der er blevet fokuseret på et aktivitetscenter for ældre i Prinsessegade. Ønsker indgår som en del af lokaludvalget budgetønsker til kommunens budget 2025.  <b>Status:</b> Der er afsat midler til et aktivitetscenter/Seniorhus i kommunens budget. Lokaludvalget har deltaget i et møde med developeren og er				

			<p>desuden i tæt dialog med foreningen <i>Aktive Ældre</i>, som har været en drivkraft i arbejdet for at få huset etableret.</p> <p>Lokaludvalgets politisk valgte medlemmer har yderligere fremmet sagen gennem deres partiforbindelser. Derudover har lokaludvalget bevilliget puljemidler til en workshop om Seniorhusets indhold. Der kan dog gå et par år, før Seniorhuset er klar til at blive taget i brug, da huset skal gennemgå en større ombygning.</p>				
<p>Der skal være <b>psykologisk tilknytning til Torvet</b>. Det skal være mere funktionelt og grønt, bedre belyst og være afskærmet fra trafik. De offentlige toiletforhold på torvet skal være afpasset til behovet og til indretningen af torvet.</p>	<p>I dialogen med socialforvaltning og TMF om torvet vil lokaludvalget gøre opmærksom på begrebet <i>psykologisk ejerskab</i> og få forvaltningerne til at indtænke den psykologiske dimension i højere grad end nu for brugere, beboere, erhvervsliv og besøgende på torvet.</p> <p>Lokaludvalget fastholder samarbejde med forvaltningerne og sørger for at vedligeholde (den politiske) opmærksomhed på torvet bl.a. gennem egne og lokale medier.</p>	<p>Der er etableret psykologisk ejerskab til Christianshavns Torv blandt flere brugere: beboere, erhvervsliv, drikkefællesskaber og besøgende på torvet.</p> <p>Samarbejdet med social- og teknik- og miljøforvaltningen har resulteret i flere forsøg med midlertidig indretning på Christianshavns Torv, som bruges til at kvalificere en endelige indretning af torvet.</p>	<p>Der er givet en politisk hensigtserklæring om, at Christianshavns Torv skal forbedres i Overførselssagen 2024</p> <p>Torvenetværket har haft succes med at etablere plantekasser på Torvet.</p> <p>Der er fortsat dialog med Socialforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen.</p> <p>Nyindretning af Christianshavns Torv indgår som lokaludvalgets budgetønske 25.</p> <p><b>Status:</b> Der er bevilget midler til en foranalyse og til to gadeplansmedarbejdere på Christianshavns Torv i to år. Det er positivt. Lokaludvalget er i dialog med forvaltningen vedrørende foranalysen.</p> <p>Lokaludvalget har nedsat en torvegruppe, som samarbejder med torvenetværket og forvaltningen om foranalysen.</p> <p>Lokaludvalget har afholdt et nabomøde med beboere og erhvervsliv, der er naboer til torvet. Det var et godt møde, og der er grobund for at styrke ejerskabet til torvet.</p> <p>Forvaltningen forventer at afholde to borgermøder om torvet, hvor lokaludvalget naturligvis gerne vil bidrage til afviklingen. Lokaludvalget er i dialog med Christianshavnerne og orienterer dem via egne kommunikationskanaler.</p>	1		24/25	
<p>Der skal være et <b>varieret udbud af detailhandel</b> på hele Christianshavn.</p>	<p>Inddragelse af de lokale erhvervsdrivende ved lokaludvalgets arrangementer</p> <p>Opstart af erhvervsnetværk</p>	-	-	1,2,3			
<p>I den <b>nordlige</b> del af <b>Christianshavn</b> bør mulighederne for detailhandel og navnlig <b>dagligvarebutikker</b> fremmes.</p>	<p>Vil være et opmærksomhedspunkt i forbindelse med lokaludvalgets dialog om Refshaleøens udvikling</p>	<p>Refshalegruppen har ønsket i baghovedet. Behovet for dagligvarebutikker skal nævnes i høringssvar til lokalplan for Refshaleøen og Margretheholm skal involveres</p>	-	3		25/26	
<p><b>Torvegades</b> potentiale som strøggade skal styrkes, når gaden omlægges med mindre trafik.</p>	<p>Lokaludvalget kan tage initiativ til at starte en erhvervsforening??</p>	<p>Afvikling af stiftende generalforsamling??</p>	-	1		26	

Der skal være en <b>balance</b> mellem <b>restorationer</b> og <b>detailhandel</b> , der understøtter hverdagslivet	Pointe kan fremhæves i forbindelse med turisme og med reference til Indre Bys erfaringer  Debat om erhvervslivets betydning for byliv på Christianshavnsdagen	Medieomtale  Debat til en Christianshavnerdag?	<b>Status:</b> Lokaludvalget har orienteret om de nye regler for udeservering og giver sin holdning til kende i deres høringsvar vedrørende udeservering.  Derudover vil lokaludvalget gerne inddrage erhvervslivet i deres borgermøde om turisme.	1,2,3		25/26	
Kreativitet og iværksætterier må gerne vokse	Evt. erhvervsnetværk? Se ovenfor om balance mellem detailhandel og restorationer		-	1,2,3			

## TEMA 2: Trafik

**Udgangspunkt:** I lokaludvalget bakker vi op om kommunens mål om, at biltrafikken i 2025 max skal udgøre 25 % af de ture, der køres i København samt, at den kollektive trafik udbygges. Det gør vi bl.a. fordi, flere af Christianshavns gader er præget af en høj grad af trængsel.

Målsætning	Handlinger/Indsatser /aktiviteter	Succeskriterie (hvordan ses det om indsatsen fremmer målsætningen)	Status	Kvarter 1, 2, 3	Ressourcer (Økonomi, timer, mv.)	Tidspunkt for indsats 23/24/25	Dato for ændring/ opdatering
Kommunens projekt "Forbedret cykelfremkommelighed på <b>Torvegade</b> " gennemføres	Projektets er budgetteret og skal følges til dørs.  Rettidig dialog med TMF	Budgetteret og igangsat i denne valgperiode. At lokaludvalget og christianshavnerne inddrages i anlægsprocessen.	I marts 2024 er der holdt dialogmøde med TMF.  <b>Status:</b> Torvegadeprojektet forventes at gå i jorden i 2025. Der har været mulighed for at komme med bemærkninger til trafikafviklingen i sidegaderne til Torvegade. Lokaludvalget har påpeget problemer ved nogle af løsningerne og er bl.a. bekymret for varetransporten til SuperBrugsen.  Lokaludvalget har også gjort borgerne opmærksomme på muligheden for at kommentere på planerne for trafikafvikling.	1			
Kommunens cykelstiprojekt for <b>Refshalevej-strækningen</b> langs Christiania gennemføres	Fremsende som budgetforslag til KK-budgetforhandlinger	Budgetteret på kommunens budget senest 2027	Indgår som et af lokaludvalgets budgetønsker til budget 2025  <b>Status:</b> Indgår som et af lokaludvalgets ønsker til kommunens budget 2026. Lokaludvalget har derudover foreslået, at kommunen melder Refshalevej-projektet fra 2021 ind som et af sine forslag til den nationale cykelpulje. Sidstnævnte er ikke blevet imødekommet.	1		24/25	
<b>Busslusen</b> på Prinsessegade/Danneskiold-Samsøes Allé reetableres.	-	At ideen får fornyet medvind i Borgerrepræsentationen	-	2			
Christianshavns <b>brølagte gader</b> vedligeholdes korrekt, så cykelvenlighed forbedres.	Det besluttet at arbejde med 3 udvalgte gader, som lokaludvalget gør særlig opmærksom på.	At der gøres opmærksom på de tre valgte gader. De kommer til at indgå TMFs liste over "genopretningsgader"	I november er der holdt møde med TMF – status på tiltrængte gader er blevet nævnt, bl.a. Bådsmannsstræde.  <b>Status:</b> Lokaludvalget har ikke haft et særligt fokus på målsætningen	1			

			det seneste år, men har et møde med Vejenheden i TMF til foråret, hvor ønsket kan bringes op.				
<b>Tung trafik</b> skal fylde mindst muligt på Christianshavn. Aktiviteter, der giver erfaring med og stimulerer klimavenlige trafikvaner, skal bakkes op.	Understøtte aktiviteter som bilfrie dage, delebilsordninger eller etablering af trafikøer på Christianshavn.	Torvegade omlagt  CLU har givet økonomisk støtte til 1-2 aktiviteter, der understøtter klimavenlige trafikvaner	Lokaludvalget i dialog med forvaltningen om et bydækkende trafikparadigme for KBH. I den forbindelse har lokaludvalget påpeget trafikudfordringerne på Christianshavn – bl.a. trængsel – samt ønsket om begrænset trafik.  <b>Status:</b> Lokaludvalget har fulgt arbejdet med Teknik- og Miljøforvaltningens initiativ om at udarbejde et bydækkende trafikparadigme og har afgivet et høringssvar.  Lokaludvalget bakker op om intentionen bag et bydækkende trafikparadigme, men forholder sig afventende over for den konkrete udmøntning af trafikplanerne i København.	1,2,3			
<b>Østlig Ringvej</b> ledsages af en <b>trafiksanering</b> , som dæmper trafikken i Indre By og Christianshavn væsentligt.	-	-	-	1,2,3			
<b>Sivetrafik</b> med bil gennem Margretheholmområdet og det nordlige Christianshavn undgås (jf. Lynetteholms følge projekter – Østlig Ringvej)	-	-	<b>Status:</b> Lokaludvalget har foreslået, at en opgradering af Refshalevej på stykket mellem Forlandet og Refshaleøen undersøger et scenarie, hvor Refshalevej forbliver, som den er i dag, men forbeholdes biler – og at de bløde trafikanter i stedet får andre adfærdsveje.	3			
Nye parkeringsløsninger og gradvis reduktion af <b>parkeringspladser</b> på gadeareal	-	at der betales for at parkere på offentlige parkeringspladser alle timer i døgnet og på alle ugens dage.	-	1,2,3			
<b>M5</b> mellem Hovedbanegården og Lynetteholm via Amager skal tunnellægges fra Nordøstamager til Lynetteholm	Drøftes med Amager Øst Lokaludvalg	-	Ønsket er tilkendegivet i lokaludvalget høringssvar til M5 i 2022 og 2023  <b>Status:</b> Lokaludvalget har afholdt et borgermøde på Margretheholm og har markeret i medierne og overfor politikerne på Rådhuset, at man finder det afgørende, at metrolinjen tunnellægges under Margretheholm og Margretheholm Havn.  Dette ønske er i overensstemmelse med Margretheholms beboerforeninger og sejlkлубben Lynetten.	3			
<b>M5</b> bør omfatte en Metrostation på Holmen f.eks. ved Operaen.	-	-	<b>Status:</b> Et stop på Holmen indgår ikke i beslutningen om, hvilke stationer metrolinjen skal have.	2			
<b>Bilens vej igennem byen må ikke være den hurtigste</b>	Lokaludvalget kan skabe debat i medier og på egne kommunikationskanaler om mobilitet og mobilitetsvaner med	1-3 debatindlæg om mobilitet i forskellige medier og på egne kommunikationskanaler  Flere oplever, at lysten til at droppe privatbilejerskab motiveres	<b>Status:</b> Lokaludvalget har ikke arbejdet videre med holdningen i medierne.  Lokaludvalget har undersøgt Christianshavnernes oplevelse af trafikken			24/25	

	<p>udgangspunkt i bydelsmødet, og hvor JAJA Architects pointe om, at bilens vej igennem byen <i>ikke</i> bør være den hurtigste, fremføres, samt vække ønsket om en trængselsafgift rundt om København til live på ny.</p> <p>Lokaludvalget kan udarbejde kampagner, der fokuserer på incitamenter til at vælge bilen <i>fra</i> og udbrede (lokale) erfaringer med klimavenlige transportvaner.</p>		<p>i forbindelse med lukningen af Knippelsbro som følge af branden på Børsen. Undersøgelsen havde ikke en entydig konklusion.</p> <p>Nogle oplevede at byrummet blev forbedret med mindre trafik på Christianshavn, andre nævnte at trafikken i nabogader som Strandgade og Prinsessegade blev belastet. Det blev også bemærket, at der opstod flere køer på alternative ruter som Langebro og Amager.</p>				
Christianshavn skal have flere <b>midlertidige trafikforsøg</b> , der skaber erfaring med miljøvenlige trafikformer	<p>Lokaludvalget kan gøre opmærksom på bylivsgade-puljen, som bl.a. har til formål at udnytte vejarealer til andet end parkering.</p> <p>Der kan etableres et samarbejde med TMF om at fremme forsøgsordninger fx med delebilsordninger og lign.</p>	<p>Lokale boligforeninger mv. søger bylivsgade-puljen.</p> <p>Flere vælger privatbilen fra til fordel for en mere klimavenlig transportform</p>	-			24/25	

### TEMA 3: Byudvikling

**Udgangspunkt:** Generelt ønsker lokaludvalget, at byudvikling på Christianshavn sker med ambitioner om at blive klima- og CO2- neutral i 2030. Kulturarv og det maritime liv bør være integreret i byplanlægningen.

Målsætning	Handlinger/Indsatser /aktiviteter	Succeskriterie (hvordan ses det om indsatsen fremmer målsætningen)	Status	Karter 1,2,3	Ressourcer (Økonomi, timer, mv.)	Tidspunkt for indsats 23/24/25	Dato for ændring/ opdatering
<b>Christiania</b> -	<p>Lokaludvalget vil følge udviklingen – herunder den kommende lokalplan.</p> <p>Lokaludvalget vil støtte Fællesmødets ønske om at lukke Pusher Street.</p> <p>Medvirke til at afvikle relevante borgermøder.</p>	<p>At de almene boliger bliver en integreret og ny del af Christianias historie.</p> <p>Den hårde kriminalitet som følge af handel med narkotika bliver mindre</p>	<p>Lokaludvalget har deltaget på de afholdte tryghedsvandringer på Christiania.</p> <p><b>Status:</b> I marts 2024 afviklede et offentligt informationsmøde om planer for at lukke Pusher Street i samarbejde med Økonomiforvaltningen, politiet og Christiania.</p> <p>Lokaludvalget har deltaget i tryghedsvandringer på Christiania. Lukningen af Pusherstreet har styrket trygheden på Christiania.</p>	1		25/26	

	Lokaludvalget deltager på tryghedsvandring på Christiania.  Medieomtale						
<b>Nyholm</b> Marinkultur og søfart udgør et grundlag for områdets udvikling.	Lokaludvalget afventer, at staten udarbejder en helhedsplan for Nyholm.	-	-	2			
<b>Refshaleøen</b> At der udarbejdes en helhedsplan for Refshaleøen, inklusive vandet omkring øen.	Deltage ved samtlige lejligheder der iværksættes af Refshaleøens Ejendomsselskab og By & Havn  Lokaludvalget gør christianshavnerne opmærksomme på planerne for udviklingen af øen og påpeger muligheden for at være med i dialogen.	En konstruktiv dialog med kommunen og grundejerne af Refshaleøen frem mod 2026.  At christianshavnerne føler sig hørt i forhold til Refshaleøen.	Lokaludvalget har afholdt en offentlige inspirations-studietur til Malmö Västra Hamnen.  Lokaludvalget har i 2023 afholdt KøbenhavnerPicnic med arkitekturvandring og 200 spisende gæster på Refshaleøen  Lokaludvalget har en løbende og konstruktiv dialog med Refshaleøens Ejendomsselskab.  Har været proaktive og opsøgende i forhold til at indgå i Ejendomsselskabet og By & Havns 2-årige inddragelsesproces.  <b>Status:</b> Lokaludvalget har været på studietur til Musicon i Roskilde. Den nye Kommuneplan har imidlertid fastholdt Refshaleøen, som et perspektivområde, der endnu ikke kan byudvikles. Det skyldes bl.a. manglende beslutninger om infrastruktur til området.  Lokaludvalget har derfor arbejdet mindre intenst det sidste halve år, men følger med i kommunens beslutninger og de tiltag som Refshaleøens Ejendomsselskab sætter i værk i forhold til byudviklingen.	3		23/24/25	
<b>Infrastrukturen</b> skal være på plads forud for byudviklingen på <b>Refshaleøen</b> .	Lokaludvalget vil være ekstra opmærksom på dette i forbindelse med behandlingen af den kommende Kommuneplan 2024.	At infrastrukturen etableres forud og parallelt med byudviklingen.	Lokaludvalget har deltaget i et møde med TMF om cykelinfrastrukturen til og i Østhavnen i marts 2024.  Lokaludvalget anbefaler bl.a. i "Indspark til Refshaleøen", at man undersøger og belyser andre løsninger end en broløsning, som f.eks. en tunnelloøsning eller en elektrisk (træk)færge som løsning på forbindelsen mellem Refshaleøen og Toldboden.  <b>Status:</b> Lokaludvalget har over for kommunen tilkendegivet, at blandt de løsninger, der er undersøgt i foranalysen af en cykel- og gangforbindelse mellem Refshaleøen og Toldboden, foretrækker det en færgeforbindelse.  Lokaludvalget deltager desuden i kommunens følgegruppen til projektet.	3			
<b>Refshaleøens</b> byudvikling bør ske i etaper, og det bør være med fokus på klima og genanvendelse af eksisterende bygninger til nye formål.	Lokaludvalget vil være tydelige omkring ønskerne i forbindelse med kommunale høringer og	-	-	3			

	offentlige udtalelser om Refshaleøen.						
På <b>Refshaleøen</b> skal der være plads til vandaktiviteter og mindre bådpladser.	Lokaludvalget vil være tydelige omkring ønsket i offentlige udtalelser om Refshaleøen.	-	I sin udtalelse til Refshaleøens Idekonkurrence har lokaludvalget bl.a. peget på et forslag om at etablere en Maritim Park og ”genoplive det gamle søfort Lynetten”.	3			
Muligheden for at etablere en <b>kanal</b> mellem Inderhavnen ved <b>Krudtløbet og Margretheholm Havn</b> undersøges + Højvandsspærring jf. stormflodshændelser.	Amager Øst Lokaludvalg har vist interesse for en kajak forbindelse her og derfor kan lokaludvalget overveje at indlede et samarbejde med Amager Øst Lokaludvalg, kajakklubber mv.  Drøftes med Refshaleøens Ejendomsselskab.	-	Amager Øst Lokaludvalg har udtalt sig om sagen pga. lukning af Lynetteløbet. Lokaludvalget har fulgt med på sidelinjen og forvaltningens svar om muligheden.  <b>Status:</b> Lokaludvalget bakker op om at undersøge muligheden for en blå forbindelse mellem Margretheholm Havn og Krudtløbet – og foreslår bl.a. dette i deres høringssvar til Kommuneplanen 2024.	3			
<b>Lynetteholm</b> Lokaludvalget har som mål at påvirke udviklingen i en miljømæssig, social og økonomisk bæredygtig retning med udgangspunkt i Christianshavns interesser.	Lokaludvalget arbejdsgruppe mødes, når der sker nye ting i forb. med anlægsprojektet.	-	Lokaludvalgets arbejdsgruppe er opmærksom på Klimabevægelsens retssag i Landsretten. Der falder afgørelse den 22. marts.  Derudover deltager arbejdsgruppen i informationsmøde om cykelinfrastruktur.  <b>Status:</b> Lokaludvalget har ikke fulgt op på afgørelsen af klimabevægelsens retssag i Landsretten.  Repræsentanter for lokaludvalget har deltaget i møder om cykelinfrastrukturen i Østhavnen. Det forventes at mulighederne for cykelinfrastrukturen, samt cykel- og gangforbindelsen mellem Refshaleøen og Kastellet/Langelinie bliver behandlet på TMU den 26. maj 2025.	3		24/25/26	
Der skal etableres en <b>stormflodssport</b> i Kongedybet samtidig med etableringen af Lynetteholm.	-	-	Lokaludvalgets arbejdsgruppe har været til informationsmøder om stormflodssikring af København og har indledt et samarbejde med Indre By Lokaludvalg.  <b>Status:</b> Der afvikles et borgermøde i juni 2025 om stormflodssikring, hvor hovedstadens beredskab også vil deltage og videre give hands on-viden. Derudover indgår ønsket om at få undersøgt mulighed for en lokalstormflodssikring på Christianshavn i lokaludvalgets budgetønsker.	1,2, 3			
En negativ påvirkning af natur, klima og miljø skal undgås	-	-	Lokaludvalget har spurgt Økonomiforvaltningen om sandfodringsmetoden fra Nordhavn til Lynetteholm er blevet undersøgt i forbindelse med jordopfyld. Svaret er nej. Lokaludvalget er ikke gået videre med sagen.  -	3			



<b>Kystlinjen</b> ind mod inderhavnen også får en "fliget" karakter, samt kanal- og bugtmiljøer, som man ser andre steder i havneområdet.	Lokaludvalgets følgegruppe gør opmærksom på ønsket.	At kystlinjen bliver fliget eller får en kanalstruktur, som muliggør et maritimt miljø	I forbindelse etableringen af Lynetteholms "indre" perimeter (2 fase i anlægsprojektet) har lokaludvalget gjort kommunen opmærksom på ønsket. Lokaludvalget vil vende tilbage til ønsket i forbindelse med øens strukturplanen. -	3			
<b>Lynetteholm</b> får forskellige boligmiljøer og herunder, at kravet om andelen af almene boliger realiseres fuldt ud.	Lokaludvalget arbejdsgruppe mødes, når der sker nye ting i forbindelse med anlægsprojektet.	-	-	3			
<b>Infrastrukturudviklingen</b> indtænkes forud for byudviklingen. Det gælder f.eks. planerne om metrolinjen M5, Østlig Ringvej og cykelbetjening. Det gælder også transportforbindelser ad vandvejen, heriblandt havnebussernes rolle.	Lokaludvalget har givet og vil fortsat give høringsvar til Lynetteholm-projektet.	Infrastrukturudviklingen er planlagt forud for byudviklingen og etableret samtidigt hermed.	Lokaludvalget har deltaget i et møde med TMF om cykelinfrastruktur til og i Østhavnen.  <b>Status:</b> Lokaludvalget har i sit høringsvar til Kommuneplan 2024 redegjort for dets ønsker til infrastruktur omkring Refshaleøen og til metro M5.  <b>Ang. Refshalevej:</b> I stedet for at udvide Refshalevej langs Minebådsgraven for at skabe plads til biler, cykler og fodgængere, foreslår Lokaludvalget, at der fokuseres på at undersøge alternative ruter for bløde trafikanter, så Refshalevej kan forblive reserveret til bilister på den pågældende strækning.	3			

#### TEMA 4: Havnen

**Udgangspunkt:** Lokaludvalget ønsker, at ophold og alsidige aktiviteter ved og på vand sker med hensyntagen til beboerne, erhvervsliv og natur. Udbuddet af aktiviteter og mulighederne for ophold skal være bredt og varieret.

Målsætning	Handlinger/Indsatser /aktiviteter	Succeskriterie (hvordan ses det om indsatsen fremmer målsætningen)	Status	Kvarter 1,2,3	Ressourcer (Økonomi, timer, mv.)	Tidspunkt for indsats 23/24/25	Dato for ændring/ opdatering
En balanceret forøgelse af <b>husbåde</b> , men friholdelse af Erdkehlgraven. Husbådes udtryk skal desuden understøtte et maritimt miljø.	Lokaludvalget vil afdække de gældende retningslinjer for husbåde.  Lokaludvalget vil forholde sig til de nye muligheder som planloven giver for at regulere husbåde.	Antallet af bådelaug og brugen af båd-deleordninger Øges	Lokaludvalget har overfor Teknik- og Miljøudvalget givet udtryk for ønsket og muligheden for at regulere husbådes udseende, så det maritime karaktertræk er fremtrædende.  <b>Status:</b> Lokaludvalget er opmærksom på, at det kan være hensigtsmæssigt at få opdateret en lokalplan for Papirøen, som følge af den nye planlov.				
Tilgængelige <b>kajkanter</b> med toiletter	Lokaludvalget forholder sig til Kommunens toiletprioriteringsplan bl.a. via en rundspørge på lokaludvalgets Facebook.	flere toiletter i havnen	Lokaludvalget har inddraget Christianshavnerne via Facebook i forbindelse med en opdatering af kommunen toiletprioriteringsplan. Her har lokaludvalget gjort opmærksom på behovet for flere toiletter langs kajkanten ved Grønlandske Handels Plads og Krøyers Plads.  -				

Kommercielle og rekreative aktiviteter på vand må balanceres bedre	Lokaludvalget vil undersøge, de gener som christianshavnerne oplever med kommercielle aktiviteter på vand og problematisere forholdet i medierne.	Licenser til besejling med turistrundfart og udlejningsbåde er reduceret for at mindske gener for beboere langs vandet og kanalerne.  Flere områder i havnen er udpeget til mulige badezoner.	<b>Status:</b> Lokaludvalget har afholdt et borgermøde om aktiviteter i Inderhavnen den 10. april 2024 i samarbejde med Indre By.				
--	---	---	---	--	--	--	--

## TEMA 5: Klima & natur

**Udgangspunkt:** Christianshavn bidrager til at mindske klimaforandringerne. Målet er en bæredygtig bydel, hvor CO2-udledningen er neutral i 2030. Christianshavn skal have mere grønt i form af mange flere træer og beplantning generelt.

Målsætning	Handlinger/Indsatser /aktiviteter	Succeskriterie (hvordan ses det om indsatsen fremmer målsætningen)	Status	Kvarter 1, 2, 3	Ressourcer (Økonomi, timer, mv.)	Tidspunkt for indsats 23/24/25	Dato for ændring/ opdatering
Grønne byrum skal prioriteres	Lokaludvalget bakker op om Kommunens Bylivsgadeprojekt-pulje.	-	Lokaludvalget er indstillet på at hjælpe TMF med rammerne for etablering af en ny bylivsgadepulje	1,2,3		24/25	
Dyreliv skal forbedres med ynglepladser og stenrev	Miljøgruppen afvikler deres årlige affaldsindsamling i marts  Miljøgruppen undersøger muligheden for at etablere stenrev og siv i Erdkehlgraven	-	Ren Vold afvikles den 16. marts 2024  <b>Status:</b> Ren Vold afvikles den 22. marts. Forventningen er at den offentlige opbakning til arrangementet fortsætter, som de forrige år.	1,2,3		23/24/25	
Fugleflåder i stadsgraven	Lokaludvalgets miljøgruppe tegner og undersøger muligheden for tre svaneflåder i stadsgraven.  Adresseres som budgetønske	3 fugleflåder er etableret i Stadsgraven i 2024	Miljøgruppen er i dialog med Parkforvalteren om projektet og Slots- og kulturstyrelsen. Der mangler godkendelse fra styrelsen og penge til selve flåderne.  Fugleflåder indgår som ønske til budget 2025  <b>Status:</b> Tre fugleflåder er blevet indviet og søsat i Stadsgraven den 21. februar 2025.	1		24	

<b>Støj og luftforurening</b>	Miljøpunkt for Christianshavn og Indre By foretager luftforureningsmålinger	Havnerundfarter sejler ikke længere med fossile drivmidler.	-				
Støtter initiativer der udbreder viden om klima og natur	-	-	-				
København skal sikres mod <b>oversvømmelse</b> fra skybrud og stormflod	-	Der er etableret en stormflodspor i Kongedybet samtidig med anlæg af Lynetteholm  Der er indsat spjæld i bolværkerne langs kajkanten ved Christianshavns kanaler.	Lokaludvalgets arbejdsgruppe har været til informationsmøder om stormflodssikring af København og har indledt et samarbejde med Indre By Lokaludvalg  <b>Status:</b> Teknik- og Miljøforvaltningen har afholdt et møde i Christianshavns Beboerhus om stormflodssikring af København med fokus på Christianshavn. Lokaludvalget har samarbejdet med forvaltningen om at etablere mødet.  Lokaludvalget planlægger selv et offentligt møde om stormflod i juni. Lokal (og midlertidig) stormflodssikring af Christianshavn er blandt lokaludvalgets budgetønsker til kommunens budget i 2026.				
Risikoen for oversvømmelse på <b>Refshalevej</b> er mindsket	En løsning kan her være at hæve lavtliggende indløbspunkter på det meste af strækningen fra Prinsessegade til Forlandet med 50 cm eller mere.	Lavtliggende indløbspunkter på det meste af strækningen fra Prinsessegade til Forlandet er hævet med 50 cm eller mere.	<b>Status:</b> Opgradering af Refshalevej er blandt lokaludvalgets budgetønsker til kommunens budget i 2026. Lokaludvalget har også ønsket at kommunen indsender strækningen som forslag til den nationale cykelpulje.				

## TEMA 6: Kultur & idræt

**Udgangspunkt:** Christianshavn har mange aktører på kultur og fritidsområdet, men denne profil kan ikke desto mindre skærpes til glæde for de mange brugere og udøvere samt for at understøtte den fysiske og den mentale sundhed i almindelighed.

Målsætning	Handlinger/Indsatser /aktiviteter	Succeskriterie (hvordan ses det om indsatsen fremmer målsætningen)	Status	Kvarter 1, 2, 3	Ressourcer (Økonomi, timer, mv.)	Tidspunkt for indsats 23/24/25	Dato for ændring/ opdatering
Mere synlig kultur- og fritidsforvaltning	Lokaludvalget samarbejder med forvaltningen og afviklinger borgermøder  Lokaludvalget er aktivt i forbindelse med Vandkulturhus.  Lokaludvalgets arbejdsgruppe holder deres møder rundt hos kultur- og fritidsaktører på Christianshavn for at opbygge netværk og	-	I februar og marts 2024 har lokaludvalget medvirket i et offentligt møde og et internt interessentmøde om planen for kulturhuse og biblioteker i København.  Lokaludvalget har indsamlet christianshavnernes perspektiver og har afgivet et høringsvar til planen for kulturhuse og biblioteker.  <b>Status:</b> Lokaludvalget afgiver et høringsvar til udmøntningen af Kultur- og Biblioteksplanen i april 2025.  Lokaludvalget har desuden gjort kommunen opmærksomme på Exercer-bygningen på Holmen, som er til salg. Lokaludvalget har foreslået, at kommunen køber bygningen med henblik på at etablere yderligere idrætsfaciliteter på Christianshavn, samt at finansieringen evt. kan ske via idrætsmilliarden.	1,2,3			

	kendskab.						
Mere kunst og kultur i byrummene	Lokaludvalget vil samarbejde med de kreative institutioner og skoler på Holmen om evt. midlertidig kunst i byrum på Christianshavn	-	Lokaludvalget har bl.a. givet økonomisk støtte til opførelsen af et værk på lysfestivalen og andre kulturelle aktiviteter på Christianshavn.  <b>Status:</b> Lokaludvalget har støttet en række kunst- og kulturaktiviteter heriblandt Christianshavns Bogfestival, Vinterjazz på Christiania, Teater Festival på Christiania, og ferniseringen af BW-arbejderen på Stokhusbroen.  Lokaludvalget har desuden deltaget i en række orienteringsmøder, som kommunen har sat i værk, som optakt til at en ny Kunststrategi for København, der vil komme i høring i 2025.	1,2,3			
Flere legepladser for både børn og voksne, f.eks. klatreområder og naturlegepladser i nye byområder	-	-	-				

**TEMA 7: Sundhed og sociale forhold<sup>1</sup>** *Udgangspunkt: Der skal større fokus på sociale- og sundhedsmæssige forhold. Blandt andet skal bydelens ældre befolkning have mulighed for at mødes lokalt i bydelen, ligesom den generelle sundhed på Christianshavn skal stimuleres for at understøtte christianshavnernes trivsel generelt.*

Målsætning	Handlinger/Indsatser /aktiviteter	Succeskriterie (hvordan ses det om indsatsen fremmer målsætningen)	Status	Kvarter 1, 2, 3	Ressourcer (Økonomi, timer, mv.)	Tidspunkt for indsats 23/24/25	Dato for ændring/ opdatering
Flere lokale tilbud til ældre	Lokaludvalget vil gå i dialog med politikere og forvaltning om behovet.  Lokaludvalget vil via en spørgeskemaundersøgelse blive klogere på ældres behov	Aktivitetscenter i Prinsessegade  Plejehjem på Christianshavn	Lokaludvalget samarbejder med foreningen Aktive Ældre, der arbejder proaktivt på at få etableret et aktivitetscenter for ældre i Prinsessegade.  Et aktivitetscenter i Prinsessegade indgår som en del af lokaludvalgets ønsker til budget 2025.  <b>Status:</b> Ønsket om et aktivitetscenter er blevet imødekommet ved kommunens budgetønsker i 2025 – dog ikke i Prinsessegade, men på Danneskiold-Samsøes Allé 28 på Holmen.	1,2,3		23/24/25	
Mere fokus på sundhed i byplanlægning og forbedrede muligheder for at dyrke motion udenfor	Afsøge passende steder på Christianshavn, der vil være egnede til motionsstationer/ aktivitetszoner  Kortlæg de grønne/blå områder i bydelen og se på mulige forbindelser mellem dem. Her er det bl.a. vigtigt at afsøge og	1-2 motionsstationer på Christianshavn - fx kan legepladser for børn integreres med træningsstationer for voksne for at understøtte fysisk aktivitet i hverdagen.	Lokaludvalget har gennemført en spørgeskemaundersøgelse, som afdækker interessen og behovet for at give christianshavnerne bedre muligheder for at motionere i det fri.  <b>Status:</b> Lokaludvalget har udpeget fire områder på Christianshavn, hvor det vil være egnet til ældre venlige byrum og foreslået, at man bl.a. kan opsætte motionsmaskiner og bænke de forskellige steder.				

<sup>1</sup> Sundhed og sociale forhold er et nyt tema, som lokaludvalget er begyndt at arbejde mere med i 2023 og 2024. Temaet er derfor ikke beskrevet i Christianshavns Bydelsplan 2023-2026, men tilføjes således her i handleplanen.

	inkludere muligheder for brede stier, ramper og hvilesteder mv., der gør det nemt for alle at bevæge sig rundt.					
Mere fokus på mental sundhed og trivsel i byplanlægning	Afsøg passende steder på Christianshavn for stillezoner og kunstinstallationer med henblik på at bidrage til en beroligende atmosfære/adfærd på Christianshavn	1-2 stillezoner og/eller kunstinstallationer er etableret i det fri	Kultur, børne- og ungegruppen er bl.a. opmærksom på muligheden for at etablere et samarbejde med kunstsolerne på Holmen – evt. med henblik på at få mere kunst og kultur i Christianshavns byrum. -			
Styrke netværk blandt aktører på Christianshavn som arbejder med sociale og sundhedsmæssige forhold	Kortlægning af lokale aktører  Der sættes fokus på sundhedsforhold på Christianshavnerdagen 2024	Evt. kontakt og afvikling af netværksmøde med aktører der arbejder med sociale og sundhedsmæssige forhold	Lokaludvalgets social- og sundhedsgruppe er startet på kortlægning af lokale aktører.  Arbejdsgruppen samarbejder med infoevent-gruppen om at sætte fokus på sundhed til Christianshavnerdagen 2024  <b>Status:</b> Lokaludvalget har taget initiativ til netværkskonceptet Kaffemik med social- og sundhedsgruppen, hvor arbejdsgruppen besøger lokale aktører med henblik på at afdække indsatser og skabe forbindelse til og mellem lokale aktører. Der afrapporteres på lokaludvalgets egne medier om besøgene for at udbrede kendskabet til aktørerne.  Til Christianshavnerdagen 2024 havde lokaludvalget succes med at etablere et sundhedsområde med sociale aktører.  Lokaludvalget har planlagt et besøg for socialborgmesteren i april 2025, hvor det også vil drøfte lokale og sociale problemstillinger.	1		24/25

## Sammenfattende tilbageblik for 2024/2025

I det seneste år har Christianshavns Lokaludvalg arbejdet på en række initiativer og projekter, der spænder over boligpolitik, byudvikling, trafikplanlægning, lokale aktiviteter om miljø- og sociale forhold.

### **Kommuneplan 2024 og budgetønsker**

Lokaludvalget har blandt andet engageret sig aktivt i høringsprocessen for Københavns Kommuneplan 2024. Lokaludvalget har udtrykt støtte til planen om at bygge 10.000 almene boliger i perioden 2025-2036, men har også peget på behovet for ændringer i lovgivningen for at opnå målet om 25 % almene boliger i boligbyggeriet. Derudover har lokaludvalget udtrykt ønske om at bopælspligten håndhæves og hilst kommunens fokus på bofællesskaber velkommen.

Lokaludvalg har haft succes med en række af deres budgetønsker, som er kommet med i kommunens budget for 2025. Blandt andet ønsket om at etablere et aktivitetscenter/seniorhus, hvor lokaludvalget har været i dialog med en række vigtige aktører, der tæller bygherre, foreningen Aktive Ældre og det politiske bagland og forvaltningen. Desuden har lokaludvalget bevilliget penge til en workshop om Seniorhusets indhold, som skal danne grundlag for det videre arbejde.

I kommunens budget er der også bevilget midler til en foranalyse af Christianshavns Torv, samt ansættelse af to gadeplansmedarbejdere. Lokaludvalget har nedsat en torvegruppe, der samarbejder med både torvenetværket og forvaltningen. I starten af 2025 har gruppen arrangeret et nabomøde med beboere og erhvervsdrivende på torvet for at informere om den igangværende analyse – og forventer desuden at iværksætte flere borgernære tiltag om torvet i løbet af 2025 i samarbejde med kommunens forvaltninger.

### **Torvegade, Refshalevej og M5**

På det trafikale område har lokaludvalget bl.a. engageret sig i forhold omkring Torvegade og Refshalevej. Torvegadeprojektet går i jorden i efteråret 2025 og lokaludvalget har afgivet flere høringssvar til projektet og den afledte trafikafvikling.

I forhold til Refshalevej har lokaludvalget har foreslået, at vejen opgraderes fra Prinsessegade til Krudtløbsvej. Projektet indgår igen som et af lokaludvalgets budgetønsker til kommunens budget 2026, ligesom lokaludvalget også har foreslået, at kommunen søger medfinansiering til projektet gennem den nationale cykelpulje.

Derudover har lokaludvalget også foreslået alternative forbindelsesløsninger for bløde trafikanter til Refshaleøen, hvormed det lille stykke på Refshalevej mellem Forlandet og Refshaleøen forbeholdes bilisme og forbliver som den er i dag, hvormed anlægget af en bredere vej undlades.

Endelig har lokaludvalget afviklet et velbesøgt borgermøde på Margretheholm om metrolinje M5 og slået til lyd for at metrolinjen tunnellægges mellem Prags Boulevard og Refshaleøen.

#### ***Behov for stormflodssikring***

Derudover har lokaludvalget været optaget af planerne om stormflodssikring af København. Et offentligt møde om stormflodssikring er ved at blive planlagt og vil blive afholdt i juni 2025. Ønsket om lokal stormflodssikring på Christianshavn og Indre By indgår også som et af lokaludvalgets ønsker til kommunens Budget2026.

#### ***Kulturfremme og netværksskabelse***

Lokaludvalget har også været aktive i at fremme lokale aktiviteter og kulturtilbud. De har støttet events som Christianshavns Bogfestival, Vinterjazz og Teater Festival på Christiania og indvielsen af statuen af BW-arbejdere på Torvegade.

Lokaludvalget har også taget initiativ til netværkskonceptet "Kaffemik", hvor lokaludvalget holder møder med lokale aktører indenfor det sociale- og sundhedsmæssige område og øger kendskabet til dem og de tilbud der er på Christianshavn. Ved årets Christianshavnerdag fik lokaludvalget også stablet et sundhedsområde på benene.

#### ***Alt i alt og 2025***

Lokaludvalget vurderer, at det alt i alt haft et produktivt år med fokus på byudvikling, trafik, sociale indsatser og kulturaktiviteter. Der er sat gang i mange forskellige processer, som indgår i bydelsplanen - og enkelte projekter er der sat punkt for. Lokaludvalgets arbejde og prioritering afspejler samtidig de sager, som kommunen sætter i gang.

Lokaludvalget vil år indeværende år afholde de faste traditioner, som bl.a. tæller Ren Vold, Christianshavnerdagen og juletræstænding på Christianshavns Torv. Det forunder er der planlagt en række offentlige møder - fx et borgermøde om turisme i maj, et borgermøde om stormflodssikring i juni og endelige et vælgermøde i oktober i forbindelse med Kommunalvalget.